

याआठवड्यातील हवामानअंदाज
गुरुवार(५/१०/२०२३) – बुधवार (११/१०/२०२३)
फळ छाटणी :- १५ सप्टेंबर २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	19-22	31-34	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण, वणी, लोणी -गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-10	40-53	79-91
पुणे	18-21	28-31	पुणे,फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव- सोम, मंगळ- रिमझिम पाऊस बारामती, इंदापूर - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-10	33-42	77-89
सोलापूर	20-22	33-34	सोलापूर- गुरु - रिमझिम पाऊस. तुळजापूर, नात्रज, लातूर, औसा, वैराग, बार्शी, पढरपूर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-13	28-33	57-62
सांगली	21-23	30-33	शिरगुप्पी- गुरु, मंगळ- रिमझिम पाऊस. शेटफळ, पळशी, वाळवा, पलूस, कवठे, खानापूर विटा, मिरज- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-09	32-41	69-88
विजयपुरा	21-23	32-34	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-14	30-37	61-76
हैदराबाद	21-23	31-32	हैदराबाद, मेडचल - मंगळ - रिमझिम पाऊस. जहिराबाद- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-12	34-40	57-65
सातारा	19-21	28-31	सातारा, खटाव- गुरु – रिमझिम पाऊस. फलटण - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	07-08	39-45	75-96
अहमदनगर	19-21	30-32	अहमदनगर, श्रीगोंदा, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले, जामखेड -- गुरु-बुध - पाऊस नाही. कर्जत- बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-15	29-37	72-91
जालना	19-20	31-33	अंबड, जालना, घनसावंगी, मंठा, जाफ्राबाद - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-14	28-32	65-80
बुलडाणा	18-20	32-34	बुलडाणा, चिखली, सिंदखेडराजा, डी.राजा- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-15	38-42	66-85
कोल्हापूर	21-23	30-36	कागल, करवीर, गगन-बावडा- गुरु-बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	04-05	49-69	97-98

बंगळूरु ग्रामीण	20-23	29-32	आणेकल, दोडुबल्लापूर,बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण -गुरु, बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-11	48-54	80-89
बेलागावी	19-21	29-33	बेलागावी, गोकाक- गुरु - सोम - रिमझिम पाऊस. चिकोडी- गुरु, मंगळ- रिमझिम पाऊस. अथणी- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	07-09	44-61	92-99
बिदर	20-21	31-32	बसवकल्याण, हुमनाबाद, बिदर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-11	40-46	70-66
बागलकोट	21-23	31-34	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	09-13	29-37	64-87

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 20

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 2-4 mm

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. द्राक्ष उत्पादक प्रदेशांमध्ये रिमझिम ते हलका पाऊस पडण्याचा अंदाज आहे. सिंचनाच्या पाण्याचा वापर वेलींच्या वाढीवर आधारित असावा. काडीच्या परिपक्वतेवर लक्ष केंद्रित करणे हे उद्दिष्ट आहे, त्यामुळे जोम नियंत्रित केला पाहिजे.

2. जर माती विशेषतः मध्यम आणि भारी, पाण्याने भरलेली असेल तर, माती वाफसा स्थितीत येईपर्यंत किमान 5-7 दिवस पाणी देऊ नये. वरची माती कोरडी पडण्याची शक्यता आहे परंतु, कमी खोलीत वेलींसाठी पाणी उपलब्ध असेल. सिंचन सुरू करण्यापूर्वी नवीन वाढ थांबू द्यावी.

3. अंकुर वाढीच्या अवस्थेत (फळ छाटणीचा हंगाम), ठिबकद्वारे 3400-6800 लि./एकर/दिवस द्राक्षे पिकवणाऱ्या सर्व प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त वाढ आल्यास, सिंचन पाणी अर्धा ते १७०० -

३४०० लि./एकर कमी करावे आणि तरीही वाढ जास्त असल्यास, वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे आणि नंतर सिंचन सुरू करावे.

4. पावसाळ्यात, बांधावरील पालापाचोळा काढून टाकावा आणि पावसाचे पाणी जमिनीत मुरू द्यावे. यामुळे रूटझोनमध्ये जमा झालेले क्षार बाहेर पडतील. अशा प्रकारे काढलेला पालापाचोळा जमिनीत मिसळून जमिनीची सच्छिद्रता वाढवता येते.

पोषक व्यवस्थापन

1. सध्याच्या पावसानंतर, कॅनोपी नुसार एसओपी 2-5 ग्रॅम/लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी करावी.
2. चुनखडीयुक्त जमिनीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम/लिटर फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेटची फवारणी करावी. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे. दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य गंधक टाकावा. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / लिटर फक्त एकदाच फवारणी करावी. सिंचनाच्या पाण्यात 100 पिपिएम पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारीक लक्ष ठेवावे.
3. ढगाळ वातावरणामुळे प्रकाशाची तीव्रता कमी होते, काडी परिपक्व होण्यासाठी प्रकाशाचा प्रवेश सुधारण्यासाठी कॅनोपी व्यवस्थापन महत्त्वाचे आहे.
4. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासावे, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3-4 ग्रॅम/लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 kg सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागांमध्ये फवारणी करावी.
5. जंबो, नानासाहेब जांभळा इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांस्थीकरण दिसून येते. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3 ग्रॅम/लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागांमध्ये फवारणी करावी.
6. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन भागांमध्ये वापरा. छाटणीनंतर 90-110 दिवसांत अर्ज करावा.
7. द्राक्ष बागांमध्ये काडीची परिपक्वता सुधारण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 4-5 ग्रॅम/लिटर आणि मॅग्नेशियम सल्फेटच्या दोन-तीन फवारण्या आवश्यक आहेत.

छाटणीपूर्व ऑपरेशन्स - फळ छाटणीचा हंगाम

1. ऑक्टोबर/नोव्हेंबरमध्ये छाटणीचे नियोजन केले असल्यास, हिरवळीच्या खतासाठी सनहेंप किंवा धेंचा वाढवावा आणि फुले येण्यापूर्वी पुन्हा जमिनीत नांगरून टाकावा.
2. जर सप्टेंबर-ऑक्टोबर दरम्यान छाटणीचे नियोजन केले असेल, तर छाटणीपूर्वी खालील प्रक्रिया केल्या पाहिजेत:
 - अ) माती आणि सिंचनाच्या पाण्याची चाचणी केली पाहिजे आणि चाचणीच्या निकालांच्या आधारे पोषक तत्वांच्या वापराचे नियोजन केले पाहिजे.
 - ब) ज्या भागात पाऊस पडला नाही आणि सिंचनाच्या पाण्याची उपलब्धता कमी आहे, तेथे क्षार बाहेर टाकण्यासाठी रूटझोन (फक्त) पाण्याने भरून टाकावे आणि छाटणीपूर्वी मातीची संपूर्ण खोली ओलसर करावी आणि नंतर पालापाचोळा झाकून घ्यावा. त्यानंतर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे.
 - क) छाटणीच्या १५-२० दिवस आधी, जमिनीत कॅल्शियम कार्बोनेट किंवा सोडियम किती प्रमाणात आहे यावर अवलंबून, सल्फर/जिप्सम शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसह माती दुरुस्ती म्हणून वापरावे. ते जमिनीत मिसळावे आणि जमिनीवर सोडू नये.
3. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, जर एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरला असेल, तर फॉस्फरसचे निर्धारण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळावे आणि नंतर जमिनीत लावावा.

शूट वाढीची अवस्था:

1. सध्याच्या पावसानंतर, कॅनोपी वर अवलंबून सल्फेट ऑफ पोटॅश 2 ग्रॅम/लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी द्यावी.
2. सेंद्रिय खतांचा वापर केल्यास, कार्बन आणि नायट्रोजन चे प्रमाण तपासावे. नायट्रोजन सोडण्याचे प्रमाण कमी करावे, त्यामुळे वाढ वाढण्याची शक्यता आहे. वेलीच्या वाढीवर आधारित नायट्रोजन वापरावर नियंत्रण ठेवावे.
3. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात यूरिया 15 किलो/एकर दोन विभागांमध्ये टाकावा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाऐवजी अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकर तीन विभागांमध्ये द्यावा. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करावे.
4. सोडियमची समस्या असल्यास, या आठवड्यात 10 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 2 वेळा द्यावा.
5. जोपर्यंत पानांची पूर्ण वाढ होत नाही तोपर्यंत कोणत्याही पर्णासंबंधी पोषक तत्वांचा वापर करू नये. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल. पर्णासंबंधी लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण, कॅनोपी च्या आकारावर अवलंबून असते.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्षबागेत या आठवड्यात केल्या जाणाऱ्या उपाययोजना

1. हवामानात होत असलेल्या बदलामुळे आर्द्रता वाढत आहे. यामुळे वेलीची वाढ जोमात होते. अशा परिस्थितीत फुटीची विरळणी व शुट पिचिंग करणे महत्वाचे असते.
2. नवीन फुटणाऱ्या फुटव्यांवर भुरी व करपा या रोगांचा प्रादुर्भाव दिसून येऊ शकतो. त्यामुळे अतिरिक्त असलेले फुटी काढून टाकाव्यात. व आवश्यक फुटी तारांवर व्यवस्थित बांधून घ्याव्यात. त्यामुळे आर्द्रता कमी होऊन वेलीमध्ये हवा खेळती राहिल.
3. काडीची परिपक्वता होण्यासाठी पोटॅशचा वापर फवारणी किंवा ठिबंक सिंचनाद्वारे केल्यास फायद्याचे ठरते.
4. द्राक्षबागेत कलम करण्यासाठी सध्याचा कालावधी महत्वाचा मानला जातो. त्यासाठी योग्य कलम काडीची निवड करणे सुद्धा खूप महत्वाचे असते.
5. कलमकाडी निवडतांना रोगमुक्त व जास्त उत्पादन देणाऱ्या द्राक्ष जातींची निवड करावी.
6. काडीची जाडी पेन्सिल साईज व कलम काडीचा पिथ पूर्णपणे गडद तपकिरी रोगाचा असावा.
7. कलम करण्यासाठी निवडलेला खुंट हा अर्ध परिपक्व असावा.
8. कलम यशस्वी होण्यासाठी ८० % आर्द्रता व ३०-३५°C तापमान आवश्यक असते. कलम करण्यापूर्वी ३ ते ४ दिवस अगोदर बागेत पाणी द्यावे.
9. दमट वातावरणात जैविक फवारणी केल्यास रोगाच्या प्रादुर्भावावर नियंत्रण ठेवता येते.
10. फळ छाटणीसाठी पानगळ करणे महत्वाचे असते. पाने हाताने किंवा इथिफॉन स्प्रे वापरून काढण्याची शिफारस केली जाते.
11. इथिफॉन फवारणीच्या वेळी वेलीस पाण्याचा ताण द्यावा.
12. इथेफॉन @ २.५ ते ३.० मिली + ०.५२.३४ @ ५ ग्रॅम/लि पाणी वापरल्यास पाने गळण्यास मदत होईल.
13. फळ छाटणीपूर्वी काडीवरील डोळे तपासणी करावी. यामुळे काडीवर घडांची स्थिती कळण्यास मदत होईल.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
20	मध्यम	नाही	मध्यम	जीवाणू करपा- मध्यम. तांबेरा-नाही

ट्रायकोडर्माची फवारणी २-३ मिली प्रति लिटर या प्रमाणे करावी. कासुगामाइसिन + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड @ ७५० ग्रॅम / हेक्टर वापरल्यास बॅक्टेरियाचे डाग आणि अँथ्रॅक्नोज नियंत्रित होईल. ज्या भागांमध्ये छाटणी पूर्ण झालेली आहे तिथे मॅन्कोझेब आणि सल्फर यांचा वापर करून कॉर्डन धुवावे. ट्रायकोडर्मा छाटणीपूर्वी किंवा छाटणीनंतर लगेच ठिबकद्वारे दिले जाऊ शकते. ज्या बॅगांमध्ये वेली ३-५ पानांच्या अवस्थेत आहेत, तिथे अमिस्लब्रोम सारख्या आंतरप्रवाही बुरशीनाशकांचा वापर करावा किंवा डायमिथोमॉर्फ @ १ ग्राम प्रति लिटर व मॅन्कोझेब ७५ डब्ल्यू. पी @ २ ग्राम प्रति लिटर किंवा इंप्रोवालीकारब + प्रोपीनेब @ २.२५ ग्राम प्रति लिटर किंवा मॅडीप्रोपामाइड @ ०.८ ग्राम प्रति लिटर वापरून डाऊनीचे नियंत्रण केले जाऊ शकते. नाशिकच्या काही भागात सकाळी दव दिसून येत आहे तरी, मॅन्कोझेब ची @ ३-५ किलो ची धुरळणी केली जाऊ शकते.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

एप्रिल छाटणी वाढीच्या अवस्था: काडी परिपक्वता व त्यानंतर अवस्था

- अळीचा (स्पोडोप्टेरा लिदुरा) प्रादुर्भाव द्राक्षाच्या बहुतांश भागात आर्द्रता जास्त असल्याने वाढू शकतो. अळीच्या व्यवस्थापनासाठी, इमामेक्टिन बेंझोएट 5 एसजी @ 0.22 ग्रॅम/लिटर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 0.06 ग्रॅम/लिटर किंवा सायनट्रानिलिप्रोल 10 ओडी @ 0.7 मिली प्रति लिटर पाणी याप्रमाणे द्यावे. द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे बसवणे ही अळी संख्या व्यवस्थापित करण्यासाठी सर्वोत्तम धोरण आहे.
- मिलीबगची संख्या आणि मुंग्यांचे वास्तव्य झाडाच्या सालाखाली दिसून येत आहे. सापेक्ष आर्द्रता वाढल्यामुळे आणि तापमानात वाढ झाल्यामुळे वेली एन्टोमोपॅथोजेनिक बुरशीने उदा. मेटारिझियम,

ब्युवेरिया आणि लेकॅनिसिलियम धुवून घेतल्या मिलीबग आणि मुंग्या नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतात.

3. मिलीबग नियंत्रणासाठी क्लोरपायरीफॉस, डायक्लोरव्होस, मेथोमाईल, प्रोफेनोफॉस इत्यादी कोणत्याही ब्रॉड-स्पेक्ट्रम कीटकनाशकांची फवारणी करू नका. उच्च आर्द्रता नैसर्गिक शत्रूंच्या विकासास अनुकूल करेल जे हळूहळू मिलीबग मारतील. रासायनिक फवारणीची आवश्यकता असल्यास, वेली धुण्यासाठी बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 मिली प्रति लिटर पाण्यात याप्रमाणे घ्यावे.
4. सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये खोडकीडच्या नवीन प्रजातींचा (लाल रंगाच्या अब्या) प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो. या अबीसाठी मोकळी साल काढून टाका आणि मेटाहिंझियम @ 2.5 मिली/ली. सह मुख्यतः ओलांडे व खोड चांगले धुवा.
- 5.

फळ छाटणी वाढीची अवस्था: सुप्त डोळं ते फुटण्याची अवस्था

1. अबीचा (स्पोडोप्टेरा लिटुरा) प्रादुर्भाव द्राक्षाच्या बहुतांश भागात आर्द्रता जास्त असल्याने वाढू शकतो. अबी कापसाळलेले डोळ आणि नवीन फुटीवर खाऊ शकतात. फुटण्याच्या अवस्थेत रात्री ९ नंतर अबी हाताने गोळा करणे हे त्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी सर्वोत्तम धोरण आहे कारण त्या कालावधीत बहुतेक कीटकनाशके प्रभावी ठरू शकत नाहीत.
2. सैल साल काढून टाका आणि प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून द्राक्षवेली बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 मिली/ली + मेटारायझियम @ 2-3 ml प्रति लिटर पाण्यात घेऊन धुवून घ्या. 15 दिवसांच्या अंतराने,

वेली एन्टोमोपॅथोजेनिक बुरशी मेटारायझियम, बिव्हेरिया आणि लेकॅनिसिलियम ने धुतल्यास मिलीबग आणि मुंग्या नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतात.

3. मातीतील उडद्या किडीचे अळी, थ्रिप्सचे कोष आणि मुंग्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी फळांच्या छाटणीनंतरच मेटारायझियमची जमिनीतून आळवणी करावी.

4. उडद्या व्यवस्थापनासाठी, द्राक्षबागांच्या आतून आणि आजूबाजूला तण काढून टाका. पावसाळा संपल्यानंतर आंतर मशागत केली जाऊ शकते. लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 25 ग्रॅम प्रति एकर किंवा स्पिनोसेॅड 45 एससी @ 100 मिली प्रति एकर या प्रमाणात वापरावे. फवारणी शक्यतो रात्री ७ नंतर द्यावी